

Asia: VN/20427/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta kansalliseksi toimintasuunnitelmaksi helteen terveyshaittojen ehkäisemiseksi

Lausunnonantajan lausunto

1 Tausta

-

2 Toimintasuunnitelman tavoitteet

-

3 Riskiryhmät ja haavoittuvuutta lisäävät tekijät

-

4 Riskienhallinta sekä varautumisen ja sopeutumisen koordinointi

Haasteita terveydensuojeluviranomaisen työssä esiintyy etenkin työpaikkojen osalta, joissa käy myös asiakkaita (erilliset asiakastilat ja erilliset työhuoneet / tilat). Työntekijöiden / työntekijöiden tilojen osalta valvonta / toimenpiteet kuuluvat yleensä työsuojelun alle. Mutta asiakkaat ja asiakkaiden tilat taas sitten terveydensuojelun alle. Käytännössä kuitenkin käy usein niin, ettei työsuojelu välttämättä ota asiaan kantaa, mikäli terveydensuojelu on käynyt kohteella. Eli näitä vastuualueita olisi hyvä selkeyttää nykyisestä.

Ehkäisyn ja ennakkoinnin olisi tärkeää lähteä jo rakennusten suunnittelutasolta, kun mietitään uudistai korjausrakentamista. Asia pitäisi ottaa huomioon nykyistä selvemmin ja paremmin jo rakennuslaissa ja rakentamista ohjaavissa ohjeissa, mukaan lukien arkkitehtien osaamisen kehittäminen asian tiimoilta.

Kansallisen hellevarautumisryhmän perustaminen on hyvä idea. On kuitenkin tärkeää muistaa, että tietoa on todella tärkeää tuoda myös alueellisten ja paikallisten viranomaisten tietoon.

Toimintasuunnitelmassa asia on tuotu esiin, mutta käytännön varmistamiseksi tätä asiaa tulisi korostaa ja suunnitella jo etukäteen hyvät toimintatavat asian toteuttamiseksi.

5 Hellevaroitustjärjestelmä

Tausta ja nykytila

Kappaleen tekstien oikeinkirjoitus on hyvä vielä tarkistaa.

LUOVA-järjestelmän käyttömahdollisuuden laajentaminen myös kuntien ympäristöterveyden sekä sote-alan toimijoiden käyttöön on kannatettava ajatus. Toimintasuunnitelmassa on myös tuotu esiin yleisohjeiden laatiminen varoitustjärjestelmän käytöstä ja tämä olisikin tärkeää, jotta alueitten toimintavat olisivat suurinpiirtein yhtenäisiä.

6 Viestintä

Toimintasuunnitelmassa on tuotu esiin tarve laatia kansallinen viestintäsuunnitelma helleviestintään. Suunnitelmassa tuodaan myös esiin, että hyvinvointialueita ja kuntia voitaisiin tukea laatimalla kansalliset ohjeistukset helleviestintään sekä tuottaa materiaaleja näiden tahojen käyttöön vaikkapa mainittua kansallista tietopankkia hyödyntäen. Tämä olisi todella hyvä asia ja toivomme, että tulee myös toteutumaan.

7 Helleaaltoihin liittyvä valmius ja varautuminen

Kohdassa 7.1 esiin nostettu sos- ja terveydenhuollon sisätilojen lämpötilojen valvonnan selkeyttäminen hyvinvointialueen ja kunnallisen terveydensuojeluviranomaisen kesken on hyvä ja tärkeä asia nostaa esiin. Tähän samaan kytkisimme myös työsuojelun, jonka nostimme esiin jo kohdassa 4.

Kohta 7.3. oikeinkirjoituksen tarkastus on hyvä tehdä.

Kuntien terveydensuojeluviranomaista koskeva kohta:

Meillä on tosiaan mahdollisuus antaa lausuntoja ko. asioihin liittyen. Mutta on varmasti kunnasta /kaupungista riippuvaista otetaanko niitä millään tavalla huomioon. Osassa otetaan, osassa ei. Kuinka asiaan saisi parannusta vai onko edes mahdollista saada? On hieman ikävää ja vähän turhauttavaakin, kun/jos terveydensuojelun huomioita ei noteerata. Monesti ne asiat huomioon ottamalla voitaisiin jo ennalta ehkäistä mm. näitä hellevaikutuksia.

8 Pidemmän aikavälin toimenpiteet

Viittaamme kohtaan 4: Ehkäisyn ja ennakkoinnin olisi tärkeää lähteä jo rakennusten suunnittelutasolta, kun mietitään uudis- tai korjausrakentamista. Asia pitäisi ottaa huomioon nykyistä selvemmin ja paremmin jo rakennuslaissa ja rakentamista ohjaavissa ohjeissa, mukaan lukien arkkitehtien osaamisen kehittäminen asian tiimoilta.

Korostamme tuota arkkitehtien osaamisen kehittämistä, koska heillä tuntuu olevan iso valta siitä millainen rakennuksesta tulee.

Myös kaavoituksen osallistamista asiaan ja suunnitteluun tästä näkökulmasta tulisi ohjata / opastaa jo ylemmiltä tahoilta lähtien.

9 Työterveys ja työsuojelu

-

10 Seuranta ja arviointi

-

11 Toimenpiteet

-

Liite Toimijoiden ja sidosryhmien roolit ja vastuut hellevarautumisessa

-

Yleisiä huomioita

Ohjelma on hyvin laaja ja sen johdosta raskaslukuinen. Tekstisisällössä tuntuu olevan aika paljon toistoa lukujen kesken. Olisi hyvä tarkastella ohjelmaa vielä siltäkin osin. Olisiko tekstisisältöä mahdollisuus supistaa ainakin noilta osin ja onko kaikki toistettu tieto moneen kertaan kerrottuna todella tarpellista?

Viitamäki Karoliina

